

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Sylvie Šiškové a soudců Tomáše Kocourka a Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **O. C.**, zast. opatrovnici Mgr. Evou Láskovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Heršpická 813/5, Brno, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje**, se sídlem Kounicova 687/24, Brno, proti rozhodnutí žalované ze dne 12. 12. 2024, č. j. KRPB-199650-43/ČJ-2024-060028-SVZ, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 17. 1. 2025, č. j. 22 A 30/2024-22,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- IV. Ustanovené opatrovnici žalobce Mgr. Evě Láskové, Ph.D., advokátce, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **5 070 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

[1] Žalobce se u Krajského soudu v Brně bránil proti rozhodnutí, jímž jej žalovaná podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajistila za účelem správního vyhoštění. Dobu zajištění stanovila žalovaná na 50 dnů od doručení rozhodnutí o zajištění.

[2] Krajský soud žalobu zamítl. Zdůraznil, že již uplynula lhůta dobrovolné realizace správního vyhoštění. Žalobce prohlásil, že se do země původu nechce vrátit. Nevystoval ani po neúspěchu svých opakovaně podávaných žádostí o mezinárodní ochranu. Jelikož mařil výkon úředního rozhodnutí, byl mu dokonce uložen trest vyhoštění. Žalobce opakovaně uváděl nepravdivé údaje týkající se své totožnosti i státní příslušnosti, aby se

vyhnul realizaci správního vyhoštění. Krajský soud podrobně a s odkazy na judikaturu Nejvyššího správního soudu (NSS) vyložil, proč nebylo v tomto případě namístě přistoupit k uložení zvláštních opatření.

[3] Žalobce (dále „stěžovatel“) v kasační stížnosti vyslovil přesvědčení, že byly splněny podmínky pro uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. a), c) a d) zákona o pobytu cizinců. Žalobce doložil potvrzení o zajištění ubytování na adrese v B. – K., kde by se zdržoval u kamaráda (nájemce bytu). Stěžovatel nesouhlasí s krajským soudem, který vyslovil důvodné obavy, že takový postup nebude účinný. Uvedl-li žalobce, že nechce opustit Českou republiku, neznamená to, že dobrovolně nevycestuje. Stěžovatel dále namítl nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu, a to jako celku i ve vztahu k jeho bodu 25, resp. 29.

[4] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[5] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce [§ 31 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.)], se NSS zabývá též otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11 a 12).

[6] NSS připomíná, že správní soudy jsou povinny při přezkumu dodržení podmínek zákonnosti zajištění cizince, které vyplývají z unijního práva, přihlížet z moci úřední k vadám a nezákonnostem rozhodnutí o zajištění, které zjistí, případně které vyjdou v řízení najevo, přestože nejsou součástí uplatněných žalobních bodů (rozsudek velkého senátu Soudního dvora ze dne 8. 11. 2022, *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid*, C-704/20 a C-39/21; rozsudek NSS ze dne 31. 1. 2023, č. j. 5 Azs 96/2021-39, č. 4456/2023 Sb. NSS, bod 44). Podle NSS tomuto požadavku krajský soud dostál; ostatně se k němu výslovně přihlásil (bod 7 napadeného rozsudku).

[7] NSS neshledal, že by napadený rozsudek byl nepřezkoumatelný. Krajský soud shrnul obsah správního spisu (body 8 až 11), zabýval se přezkoumatelností rozhodnutí žalované a dostatečností zjištěného skutkového stavu (body 12 a 13) a následně se podrobně věnoval nezbytnosti zajištění stěžovatele a nemožnosti využití jednotlivých zvláštních opatření (body 14 až 31). Posouzení věci krajským soudem vychází z obsahu správního spisu a pobytové historie stěžovatele, je dostatečně individualizované a konkrétní. Krajský soud se detailně zabýval všemi v úvahu připadajícími alternativami zajištění.

[8] Ani v odůvodnění nemožnosti užití zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců v bodě 25 napadeného rozsudku nespátřuje kasační soud nic nepřezkoumatelného. Podle stěžovatele krajský soud pominul, že bylo doloženo potvrzení o místě jeho pobytu. Tuto okolnost krajský soud v uvedené pasáži svého rozsudku výslovně zohlednil, avšak zároveň zdůraznil, že stěžovatel v minulosti pobýval na různých místech České republiky, projevil vůli nerespektovat rozhodnutí o správním vyhoštění a uváděl nepravdivé údaje o své totožnosti. Z napadeného rozsudku je tedy podle NSS zřejmé, proč

pokračování

považoval námitky stěžovatele za nedůvodné (rozsudek NSS ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, č. 689/2005 Sb. NSS).

[9] Totéž platí i o bodu 29 napadeného rozsudku. Stěžovatel sice namítá, že krajský soud v této pasáži bez bližšího odůvodnění uvedl, že mu nelze věřit, že by zvláštní opatření respektoval, pomíjí však, že tento závěr je výsledkem podrobných úvah zohledňujících dřívější chování a pobytovou historii stěžovatele v odůvodnění rozsudku jako celku. Jestliže krajský soud v podrobnostech blíže odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalované k totožné otázce, jde o postup zcela legitimní (rozsudek NSS ze dne 27. 7. 2005, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS).

[10] Pokud jde o stěžovatelovy věcné argumenty, veškerá jeho kasační argumentace se týká otázky nepoužití zvláštních opatření za účelem vycestování. Správní orgán je povinen před zajištěním cizince zvážit využití mírnějších opatření v podobě zvláštních opatření podle § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců (rozsudky NSS ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51, nebo ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012-40). Povinností správního orgánu je v těchto případech zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s řízením o správním vyhoštění, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy Evropské unie (usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016-38, č. 3559/2017 Sb. NSS).

[11] Žalovaná i krajský soud se možností uložit zvláštní opatření řádně zabývaly. Dospěly přitom k závěru, že stěžovatel dosavadním jednáním neposkytoval dostatečnou záruku umožňující uplatnění zvláštního opatření za účelem vycestování a mírnější donucovací opatření by nebyla účinná. Stěžovatel nemá na území České republiky hlášenou adresu pobytu, v době vydání napadeného rozhodnutí byl umístěn v zařízení pro zajištění cizinců. Potvrzení o zajištění ubytování doložil až v soudním řízení, nedoložil však nájemní smlouvu a uvedl, že nájemné neplatí pravidelně. V minulosti pobýval na různých místech v České republice. Stěžovatel nedisponuje finančními prostředky. Vzhledem k jeho pobytové historii nelze očekávat, že by spolupracoval s policií. V minulosti uváděl nepravdivé údaje o své totožnosti a státní příslušnosti a opakovaně nerespektoval rozhodnutí o povinnosti vycestovat. Jinak řečeno, nic nenasvědčovalo možné snaze stěžovatele spolupracovat s tuzemskými orgány a neohrozit výkon správního vyhoštění (rozsudek NSS ze dne 8. 4. 2016, č. j. 8 Azs 171/2015-52, č. 3429/2016 Sb. NSS).

[12] Kasační soud připomíná, že zákon nevyžaduje, aby před přistoupením k zajištění cizince bylo vždy třeba využít zvláštních opatření (rozsudek NSS ze dne 18. 1. 2012, č. j. 8 As 36/2011-83, bod 16). Opakované nerespektování správních rozhodnutí a právních předpisů České republiky je přitom okolností svědčící pro nezbytnost zajištění cizince (rozsudek NSS ze dne 15. 3. 2012, č. j. 7 As 154/2011-56). Obdobně se kasační soud vyslovil i ve vztahu k zastírání totožnosti ze strany zajišťovaného cizince (přiměřeně srov. rozsudek NSS ze dne 14. 12. 2017, č. j. 2 Azs 237/2017-20, bod 28). Kasační soud dokonce v minulosti uvedl, že v případě důvodu zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je za situace, kdy cizinec nevycestoval ve lhůtě stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění, v zásadě vyloučeno, aby správní orgán přistoupil namísto jeho zajištění k uložení zvláštního opatření (rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2014, č. j. 9 Azs 192/2014-29, bod 22).

[13] NSS dospěl k závěru, že krajský soud věc posoudil v souladu s relevantní judikaturou a nedopustil se zásadního pochybení, které by mělo dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[14] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 a § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Neúspěšný stěžovatel nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované nevznikly náklady nad rámec její běžné činnosti.

[15] Krajský soud ustanovil stěžovateli neznámého pobytu k ochraně jeho práv opatrovnici, jež je advokátkou; toto ustanovení trvá i v řízení o kasační stížnosti (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). NSS přiznal ustanovené opatrovnici odměnu za jeden úkon právní služby spočívající v sepsání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění účinném od 1. 1. 2025]. Výše odměny za jeden úkon právní služby činí 4 620 Kč (§ 9 odst. 5 a § 7 bod 5 advokátního tarifu). K tomu náleží advokátce paušální náhrada hotových výdajů ve výši 450 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. Stěžovatelova opatrovnice není plátkyní daně z přidané hodnoty, její odměna proto činí 5 070 Kč a bude jí vyplacena do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení z účtu NSS.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. února 2025

Sylva Šiškeová
předsedkyně senátu